

components as motivational, cognitive, operational and estimation component. In accordance with the definition and structure of creative and projecting competence, criteria (motivational and value-based, cognitive and active, reflexive and evaluative) and levels (initial, productive and creative) of its formation were revealed. Taking into account the requirements of the competence approach to the educational process, a model of future teachers' creative and projecting competence formation by means of multimedia textbook of Pedagogics was developed. The developed model is a set of components including objective, content, technological, analytical and productive blocks. Each block of the model is targeted at forming the corresponding component of projecting competence. Productivity of the model's functioning is ensured by observing a number of conditions: purposeful formation of students' emotionally positive attitude towards professional activity; systematic involvement into projecting activity and purposeful formation of projecting skills; inclusion the students into creative project activity. Multimedia textbook of Pedagogics consists of such parts: multimedia textbook, library of multimedia visibilities, virtual labs and test trainer. Interface of abovementioned textbook does not require the user to have special skills and preparations, except elementary skills of working with a personal computer. Applying of multimedia textbook of Pedagogics is possible in several regimes, among which are "Lectures", "Lectures Developer", "Practicals and Laboratorial Activities", "Developer of Practicals and Laboratorial Activities", "Tasks for Self-guided and Individual Work", "Test Developer", "Reference Information" etc.

Keywords: model; project; projecting; creative and projecting activity; creative and projective competence; multimedia textbook

УДК: 37.013

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАСАДАХ МЕРЕЖЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

В.В. Мелешко,
кандидат педагогічних наук, доцент,
провідний науковий співробітник,
Інститут педагогіки НАПН України
vymeleshko25@gmail.com

У статті висвітлено теоретичні та практичні аспекти впровадження ідей мережевої взаємодії як інновації, що трансформується у педагогічну практику освітніх закладів сільської місцевості.

Автором здійснено аналіз наукових досліджень у контексті зазначеної проблеми, розкрито тенденції розвитку теорії мережевої взаємодії в педагогічних системах. Обґрунтовано процес мережевої взаємодії в організації профільного навчання, що пов'язаний із раціональним використанням ресурсного потенціалу освітніх структур, рівнем взаємодії закладів, що впливають на варіативність форм організації профільного навчання в середовищі освітнього округу.

Автор розглядає мережеву взаємодію як механізм раціонального використання ресурсного потенціалу освітніх структур, їх кооперації та партнерства для спільної підтримки належного рівня якості освіти, розвитку інноваційного потенціалу засобами продукування нових зв'язків, що розширюють форми надання освітніх послуг.

Автором доведено перспективність ідей мережевої взаємодії, що підтверджується результативністю впровадження моделі мережевої організації профільного навчання на прикладі експериментальних шкіл Івано-Франківської області.

Ключові слова: мережева взаємодія; освітній процес; освітній округ; модель мережевої організації профільного навчання; мережева структура; профільне навчання; форми організації профільного навчання; освітній процес.

Пріоритетні напрями розвитку освіти визначено в Законі України «Про освіту», основних положеннях Концепції (Політичної пропозиції) «Нова українська школа», Національній доктрині розвитку освіти України в ХІ ст., Концепції профільного навчання в старшій школі, що актуалізують проблему партнерства та взаємодії в освітніх закладах. Стратегічні шляхи та зміни в освітній галузі пов'язані також з активними процесами децентралізації, інтеграції та посиленням вимог до якості освіти.

В новому Законі України «Про освіту» зазначається, що метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

На етапі навчання в старшій школі освітній процес має бути спрямовано на виконання мети та завдань повної середньої освіти, реалізація яких передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності [1].

Зазначимо, що якості учнів значною мірою формуються і розвиваються в старшій школі, у тому числі й освітніх закладах, що функціонують у сільській місцевості, умови функціонування яких значно відрізняються від міських.

Старша школа покликана забезпечити умови для здобуття повної загальної середньої освіти, що передбачає реалізацію навчальних програм профільного навчання. Проте в загальноосвітніх навчальних закладах сільської місцевості не створено належних умов, які б відповідали сучасним вимогам та сприяли б якісній освітній діяльності. Як зазначається в новому документі, якість освітньої діяльності це – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг [1].

З метою створення належних умов для підвищення якості освіти у сільській місцевості на рівні органів місцевого самоврядування розробляються заходи, приймаються відповідні рішення щодо створення освітніх округів, відбувається пошук шляхів раціонального та ефективного використання

наявних ресурсів, які б найбільшою ефективністю використовувалися в освітньому процесі.

Освітній округ – це сукупність закладів освіти (їхніх філій), у тому числі закладів позашкільної освіти, закладів культури, фізичної культури і спорту, що забезпечують доступність освіти для осіб, які проживають на відповідній території[4].

Координаційний центр організації профільного навчання в сільській місцевості зосереджується частіше в опорній школі, що має зручне розташування для підвезення дітей з інших населених пунктів, забезпечений кваліфікованими педагогічними кадрами, має сучасну матеріально-технічну й навчально-методичну базу та спроможний забезпечувати на належному рівні здобуття профільної освіти. Проте освітніх закладів, що відповідають таким вимогам в сільській місцевості не значна частина.

Однією з умов підвищення якості профільного навчання є перехід від традиційного ієрархічного принципу організації на мережевий, що вважаємо інноваційним і перспективним. Узгоджене і добровільне об'єднання закладів сприяє раціональному використанню їхніх можливостей, встановленню та розширенню гнучких зв'язків із зовнішнім середовищем, що формуються на засадах педагогічного партнерства. У концепції Нової української школи в якості суб'єктів педагогічного партнерства визначено учнів, вчителів, батьків, які забезпечують освітню траєкторію учня шляхом тісної співпраці та спілкування.

В сільській місцевості педагогічне партнерство виходить за межі освітнього закладу, встановлює зв'язки з різними інституціями, формуючи відповідну мережу.

Головною перевагою мережевих структур є те, що, вступаючи у взаємодію з зовнішнім середовищем на основі добровільних відносин, кожний із учасників отримує власні вигоди. Мережеву взаємодію, як методологічний принцип, закладено в основу нової форми навчання – мережевої, що узаконена в статті 9, п. 5. Закону України «Про освіту», де зазначається, що мережева форма здобуття освіти – це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньою програмою відбувається за участю різних суб'єктів освітньої діяльності, що взаємодіють між собою на договірних засадах [1].

Зазначимо, що впродовж останніх років освітні заклади функціонують в умовах посиленої уваги суспільства до якості освіти, що стимулює процеси переходу від централізовано координованих, багаторівневих ієрархій до більш гнучких структур, що розвиваються в напрямі горизонтальних зв'язків.

В нашому дослідженні враховано той факт, що перенесення відповідальності щодо якості освіти безпосередньо на освітні заклади, створює певні труднощі в сільській місцевості: працюючи відокремлено, самостійно вони не можуть досягти поставленої мети, їхні результати не задовольняють сучасних вимог. Зазначені негаразди стимулювали втілення ідей мережевої взаємодії, сприяли створенню нового типу структур – мережевих організацій, в яких переважають горизонтальні зв'язки.

В освіту мережева взаємодія прийшла із галузі економіки, виробничої й господарської діяльності. Потрібно зауважити, що під мережевою структурою у сфері господарювання розуміють мережеву організацію, мережеві форми організації, організаційні мережі з динамічною структурою та гнучкими зв'язками.

Важливою ознакою, за якою визначають приналежність до мережевої структури, є **автономність** кожного учасника та його добровільна участь у взаємодії, у певних діях, водночас між ними існує взаємозалежність в отриманні власних вигод [6].

Мережеві структури в освіті – поняття не нове, а його втілення вже давно стало об'єктом вивчення для науковців і практиків. Ці дослідження також стосуються неформальних утворень, кластерних об'єднань, асоціацій закладів та організацій тощо.

Дослідженню сутності, функціонування та розвитку мережевих структур присвячені праці вітчизняних та зарубіжних вчених: В.С. Катькало, Д.А. Новикова, О.А. Третяк, А.Т.Стюарт, Р. Патюрель, Г.Ф. Ромашкіної, Р.Г.Пожидаєва, С.П.Куш, О.А. Зикова, Ю.В. Павленко та ін. До розробників теоретичних обґрунтувань мережевої міжорганізаційної взаємодії можна віднести О.А. Афанасьєва, М.Румянцеву, М.Смірнова, К.Петрова та інших.

Сутність мережі полягає у функціонуванні сукупності закладів, організацій або інших інституційних одиниць, діяльність яких координується спільним органом, що створюється відповідно до спільно узгодженої мети.

Тобто спільні дії та ділові контакти вибудовуються у відкритому освітньому співтоваристві, забезпечуються активною взаємодією різних організацій, соціальних груп, структур, що мають власні інтереси у сфері освіти.

Разом з тим ефективність мережевих організацій нерідко знижується як через недоліки в управлінському рішенні окремого керівника, так і в розробленні та узгодженні спільних стратегій, планів, дій та ін.

Незважаючи на численні дослідження різноманітних форм і функцій мережевих структур, єдиного визначення цього поняття науковцями не сформульовано. Основоположними теоріями пояснення феномену мережевих структур є теорії організацій та теорії фірм. Більшість дослідників зосереджують увагу на двох основних концепціях, що обґрунтовують модель взаємодії для обміну інформацією та модель, що передбачає обмін ресурсами між учасниками взаємодії.

У процесі дослідження з'ясовано необхідність та причини розвитку мережевого підходу в формуванні організаційних структур та розроблено модель мережевої організації профільного навчання в умовах освітнього округу сільської місцевості.

Серед причин та потреб реалізації мережевого підходу в освітній системі домінуючими виокремлено такі:

- зростання рівня вимог до якості освіти та поява нових можливостей у переході закладу в організацію відкритого типу;

- потреба в розвитку горизонтальних зв'язках між закладами існуючої соціально культурної інфраструктури;

- зростання мотивації до використання нових інноваційних технологій, сучасних засобів телекомунікації, які забезпечували б можливість ширшої координації діяльності розрізнених структур;

- бажання користувачів освітніх послуг підвищити рівень якості освіти;

- зростання рівня інтересу громадськості в посиленні зв'язків з освітніми закладами через формальні контракти, зростання довіри до учасників взаємодії;

- підвищення відповідальності кожного учасника взаємодії за умови та результати діяльності освітнього закладу.

Мережевий підхід в організації взаємодії, характерний для наукових досліджень, що вивчають, обґрунтовують організаційні структури різних галузей. У інституційній теорії мереж розглядається «горизонтальна» організація структури як особлива, що виступає альтернативою ієрархічним утворенням [5].

В досліджуваних моделях науковці вивчають систему зв'язків, стверджуючи про те, що чим більше горизонтальних зв'язків, тим більш гнучкою й адаптивною буде організація. Сучасні зарубіжні дослідження, що присвячені вивченню успішних суб'єктів господарювання, стверджують, що в сучасних умовах ієрархія все більше поступається мережній організації [2]. Для більш глибокого розуміння сутності мережевої взаємодії в освітній діяльності, наводимо порівняльну характеристику структур мережевої та ієрархічної будови (табл.1).

Таблиця 1. Відмінні риси мережевих та ієрархічних структур

<i>Критерії ознак</i>	<i>Ієрархічні</i>	<i>Мережеві</i>
Методологічна база (принципи, підходи)	Інституційний підхід підпорядкованість,	Мережний підхід
Координація діяльності суб'єктів спільної діяльності	Ієрархічний, адміністративний	Коллективні формальні й неформальні домовленості (взаємини), які підтримуються оперативним регулюванням
Ресурсна база (форма власності)	Обмежена автономією закладом	Коллективний розподіл та узгоджене використання
Управлінська структура	Командно - адміністративна	Міжорганізаційна, колегіальна
Стратегічна залежність від центра	Стратегічна залежність підрозділів від центру	Стратегічна взаємозалежність
Характеристика взаємозв'язків	Переважають вертикальні ієрархічні зв'язки	Горизонтальні, добровільні взаємозв'язки
Типи неформальних відносин	Ієрархічні, суворо регламентовані	Визначаються інституціями на договірних засадах

Роль лідера	Одноосібно виконує функції лідера, керівника закладу, відповідає за результати	Колективний орган і кожний суб'єкт розподіляють відповідальність за результати (відповідно до угод)
Базовий принцип управління	Поєднання централізації й децентралізації	Співуправління, колегіальності, партнерства
управлінської структури	Визначаються складом Освітнього закладу	Визначаються суб'єктами, що входять у мережу й мають спільні інтереси та вигоду з мережних ресурсів

Методологічною основою моделі мережевої організації профільного навчання, що розроблялася в процесі дослідження, слугувала сукупність принципів, закономірностей, концепцій, що визначають сутність мережевої взаємодії. Роль суб'єктів цього процесу, пояснюють зміст цільових орієнтирів, обґрунтовують розподіл основних функцій, що враховуються в організації профільного навчання в умовах освітнього округу.

При цьому профільне навчання (як вид диференціації й індивідуалізації навчання) розглядаємо як одну з багатьох інших форм організації освітнього процесу, що здійснюється на основі мережевої взаємодії, паритетної кооперації суб'єктів освітнього округу для повнішого врахування освітніх потреб учнів, створення умов для навчання старшокласників відповідно до їхніх інтересів, спрямувань та професійного самовизначення орієнтованого на подальше навчання та соціалізацію в сучасному суспільстві.

Експериментальна робота з перевірки моделі здійснювалася на базі загальноосвітніх навчальних закладів сільської місцевості та за активної участі Івано-Франківського ОШПО на основі укладеної спільної угоди з Інститутом педагогіки НАПН України. У рамках науково-методичного супроводу розроблено та запроваджено науково-методичний проект за технологією професора О. Я. Мариновської «Профільна освіта» на 2015–2017 роки, розробником якої була Л. І. Келембет, старший викладач кафедри менеджменту та освітніх інновацій Івано-Франківського ОШПО.

На базі цього закладу організовано обласну творчу групу директорів експериментальних навчальних закладів, які постійно отримували науково-методичну допомогу, відповідні методичні матеріали та необхідну інформацію щодо експериментального впровадження моделі мережевої організації профільного навчання в освітньому окрузі сільської місцевості. З цією метою проводилися семінари, виїзні засідання, презентації, на яких розглядалися такі питання: «Організація профільного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах в умовах освітнього округу сільської місцевості» (Отинійська ЗОШ І-Шст. Коломийського району), «Теоретико-методичні засади організації

профільного навчання в умовах освітнього округу» (Манявський НВК Богородчанського району), «Реалізація моделі мережевої організації профільного навчання» (Чернелицька ЗОШ І-ІІІ ст. Городенківського району), «Результати реалізації моделі мережевої організації профільного навчання» (Підмихайлівський НВК Калуського району).

За темою дослідження щорічно проводилися міжрегіональні та обласні конференції, результати роботи яких висвітлювалися на шпальтах обласної газети «Освітнянське слово», в профільних журналах та інших виданнях.

Учасниками мережевої взаємодії були не лише учні, вчителі, батьки, а й громадські організації, позашкільні навчальні заклади, християнські об'єднання, фермерські підприємства та ін. Добре організована співпраця дала можливість розширити освітній простір, вийти за межі школи завдяки створеній цілісній системі злагодженої співпраці та взаємодії, що удосконалюється, змінюється у процесі практичної реалізації моделі.

Зокрема для посилення контакту усіх ланок мережевої взаємодії освітнього округу рішенням сесії Калуської районної ради було створено «Навчально-виховне об'єднання Підмихайлівський освітній округ».

Взаємодія між суб'єктами освітнього округу передбачала максимальне задоволення освітніх потреб учнів, покращення умов для одержання міцних знань, умінь та навичок, формування компетентностей. Завдяки впровадженню експериментальної моделі понад 25 % учнів відвідують «Школу мистецтв», працюють в гуртках Войнилівського ЦДЮТ, беруть участь в спортивному клубі Калуської ДЮСШ, і всі ці структури (гуртки, секції, клуби) діють на базі навчального закладу.

Заклади позашкільної освіти співпрацюючи із школою, спільно забезпечують умови для розвитку здібностей дітей та молоді у сфері освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту, технічної та іншої творчості, здобуття ними первинних професійних знань, умінь і навичок, необхідних для їхньої соціалізації, подальшої самореалізації та професійної діяльності.

Позашкільна освіта доповнює та розширює можливості для одночасного здобуття повної загальної середньої освіти та освоєння основ професійної чи фахової передвищої освіти. Компетентності, здобуті за програмами загальної середньої освіти та позашкільної освіти, відіграють велику роль у подальшому виборі відповідного напрямку та рівня освіти випускника.

Активна участь експериментальних освітніх закладів, що здійснюють апробацію моделі, розроблену в межах нашого дослідження, вимагала реалізації комплексу заходів та дій, що конкретизувалися у процесі її адаптації в аспектах структури, форм, механізмів організації профільного навчання, змісту взаємодії з різними ланками навчання та позашкільними установами й організаціями. Все це вимагало коригування, контролю та інших управлінських дій та прийняття узгоджених відповідних рішень.

У кожному закладі експериментальна модель набувала авторського зразка (варіанту), де враховувалися особливості функціонування освітнього закладу, наявність досвіду співпраці з іншими структурами та організаціями, інші важливі

чинники. У процесі експериментальної роботи відбувався активний пошук змісту нових зв'язків між всіма учасниками, для того, щоб подальший життєвий вибір випускника був прогнозованим, комфортним і відповідав його очікуваній меті.

Проте готових рецептів жодна інноваційна модель не може запропонувати, оскільки можливості та умови функціонування кожної школи різні, як і насиченість внутрішнього та зовнішнього освітнього простору. Тільки творчий керівник зможе знаходити креативні рішення, максимально використати всі можливості зовнішнього середовища, залучаючи педагогічне співтовариство, громадськість, всіх зацікавлених осіб до нових пошуків для організації продуктивної співпраці.

Водночас результати дослідження дали підстави зробити висновки про те, що модель мережевої організації профільного навчання в освітньому окрузі сільської місцевості дозволяє:

- максимально й ефективно використовувати всю інфраструктуру соціокультурного, освітнього середовища, матеріально-технічну й методичну базу освітнього округу, освітні можливості його суб'єктів з метою ефективної організації профільного навчання;

- розширити освітній простір для реалізації профільного навчання, надаючи учням широке поле для вибору, як навчальних предметів, так і форм організації навчальної діяльності за програмами різного змісту (предметного, надпредметного, спеціального та ін.)

- оптимізувати координацію навчальних планів, що реалізуються в освітньому окрузі, а також забезпечити продуктивне використання інших закладів, що співпрацюють зі школою;

- організувати успішну реалізацію навчальних програм шляхом участі в проектній, пошуковій, дослідницькій діяльності за програмами профільного навчання, залучаючи організації виробничої сфери, заклади системи професійно-технічної освіти, що проявляють стійкий інтерес до відповідного профілю навчання;

- забезпечити широкий вибір форм додаткової освіти, використовуючи навчальні ресурси різних учасників взаємодії;

- створити мережеву структуру організації профільного навчання в освітніх закладах сільської місцевості, забезпечивши варіативність форм його реалізації.

У контексті експериментальної моделі реалізовувалися навчальні програми, розроблялися плани, спільні проекти, що надавали особливого варіанту моделі, ідентифікували її відповідно до умов функціонування закладу, що представлено: ресурсним центром, навчально-виховним комплексом, освітньо-культурним об'єднанням, опорною школою.

Теоретично обґрунтована модель мережевої організації профільного навчання в освітньому окрузі сільської місцевості перебуває у процесі широкого впровадження і надалі буде удосконалюватися, змінюватися у тому чи іншому концепті, як і основоположні методологічні складники стануть предметом перспективних досліджень, що знайдуть своє втілення у педагогічній науці і практиці.

Використані джерела

1. Закон України «Про освіту». Електронний ресурс <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Катенев В. И. Сетевой подход к организации взаимодействия предпринимательских структур / Владимир Иванович Катенев – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2007. – 217 с.
3. Кірдіна О.Г. Позитивні негативні аспекти фірмових відносин на ринку // Вісник ХНАУ ім. В.В.Докучаєва. Серія «Економічні науки». – 2011. – № 8 – С. 12- 15.
4. Положення про освітній округ. [Електронний ресурс] <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/777-2010-%D0%BF>
5. Радаев В. В. Основные направления развития современной экономической социологии // Экономическая социология: новые подходы к институциональному и сетевому анализу / сост. и науч. ред. В. В. Радаев, пер. М. С. Добряковой и др. – М.: РОССПЭН, 2002. – С. 3-18.
6. Шведюк О. В. Визначення мережевої структури як сучасної форми координації економічної діяльності // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №5 (107). – с.22-29.

References:

1. Zakon Ukrainy «Pro osvitu». Elektronnyi resurs <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Katenev V. I. Setevoy podhod k organizacii vzaimodejstvija predprinimatel'skih struktur / Vladimir Ivanovich Katenev – SPb.: Izd-vo SPbGUEF, 2007. – 217 s.
3. Kirdina O.H. Pozytyvni nehatyvni aspekty firmovykh vidnosyn na rynku // Visnyk KhNAU im. V.V.Dokuchaieva. Serii «Ekonomichni nauky». – 2011. – # 8 – S. 12- 15.
4. Polozhennia pro osvitnii okruh. [Elektronnyi resurs] <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/777-2010-%D0%BF>
5. Radaev V. V. Osnovnye napravlenija razvitija sovremennoj jekonomicheskoi sociologii // Jekonomicheskaja sociologija: novye podhody k institucional'nomu i setevomu analizu / sost. i nauch. red. V. V. Radaev, per. M. S. Dobryakovej i dr. – M.: ROSSPJeN, 2002. – S. 3-18.
6. Shvediuk O. V. Vyznachennia merezhevoi struktury yak suchasnoi formy koordynatsii ekonomichnoi diialnosti // Aktualni problemy ekonomiky. – 2010. – #5 (107). – s.22-29.

Мелешко В. В.

ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОФИЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ НА ПРИНЦИПАХ СЕТЕВОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ СЕЛЬСКОЙ МЕСТНОСТИ В КОНТЕКСТЕ СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНСКОЙ ШКОЛЫ

В статье раскрыта сущность теории сетевого взаимодействия как инновации, что трансформируется в педагогическую практику образовательных учреждений сельской местности.

Осуществлен анализ научных исследований в контексте указанной проблемы, раскрыто тенденции развития теории сетевого взаимодействия в педагогических системах. Обоснованно процесс сетевого взаимодействия в организации профильного обучения, что связано с рациональным использованием ресурсного потенциала образовательных структур, уровнем взаимодействия заведений, что влияет на вариативность форм организации профильного обучения в среде образовательного округа.

Автор рассматривает сетевое взаимодействие как основу организации профильного обучения, что способствует рациональному использованию ресурсного потенциала образовательных структур, в том числе учреждений социокультурной сферы, их кооперации для совместной поддержки надлежащего уровня образования, развития инновационного потенциала, благодаря чему устанавливаются новые связи, расширяются формы образовательных услуг.

Доказана перспективность идей сетевого взаимодействия, что подтверждено результативностью внедрения модели сетевой организации профильного обучения на примере экспериментальных школ Ивано-Франковской области. Результативность модели

підтверджується успішністю співпраці всіх учасників взаємодії і рівнем досягнення спільної мети.

Ключові слова: мережеве взаємодія; освітній процес; освітній округ; модель мережевої організації профільного навчання; мережева структура; профільне навчання; форми організації профільного навчання; освітній процес.

Meleshko V.

ORGANIZATION OF PROFESSIONAL EDUCATION ON THE BASIS OF THE INTERACTION OF NETWORK EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE CONTEXT OF MODERN UKRAINIAN SCHOOL

The essence of the theory of network interaction as an innovation, which is transformed into pedagogical practice of educational institutions of the countryside, is revealed.

The analysis of scientific researches in the context of this problem was carried out, trends of the development of the theory of network interaction in pedagogical systems were revealed. The process of interaction of the network in the organization of profile education is substantiated, which is connected with the rational use of the resource potential of educational structures, the level of interaction of institutions, which affects the variability of the forms of organization of profile education in the environment of an educational district.

The perspectives of the ideas of network interaction are substantiated, which is confirmed by the results of the implementation of the model of network organization of profile education by the example of the experimental schools of Ivano-Frankivsk oblast. The effectiveness of the model is confirmed by the success of the cooperation of student groups, teachers, heads of educational institutions, employees of the institutions of social and cultural sphere, the joint actions of which are aimed at achieving the common goal - the expansion of the forms of organization of profile education and improving its quality in secondary schools in rural areas.

It is proved that the organization of profile education on the basis of network interaction between the subjects of the educational district as a perspective direction of development of the regional educational system, allows to provide conditions that meet the individual demands of high school pupils, expand the space for the implementation of the learning process on the basis of cooperation and integration with other participants in the educational process.

Key words: network interaction; educational process; educational district; model of network organization of profile education; network structure; profile education; forms of organization of profile education; educational process.

УДК 372.853

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО АПАРАТУ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДРУЧНИКА ФІЗИКИ

Ю. С. Мельник,

*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
Інститут педагогіки НАПН України,
e-mail: ysm0909@ukr.net*

У статті розкрито сутність компетентісного підходу в навчанні. Обґрунтовано структуру та виявлено особливості методичного апарату компетентісно орієнтованого підручника фізики. З'ясовано, що сучасний підручник має надавати можливість особистості здійснювати навчальну діяльність як складову соціального досвіду шляхом засвоєння фізичних та універсальних методологічних знань, реалізації евристичної та дослідницької